

Lasten ja nuorten lautakunnan vuoden 2027 käyttötalouden talousarvioehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta 22.09.2026
395/02.02.00.01/2026

Valmistelija

kasvatus- opetusjohtaja Mia Mattila

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 22.6.2026 antanut talousarvion teknisen valmisteluohjeen vuodeksi 2027. Laadintaohjeen mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Palvelukeskusten ja lautakuntien tulee antaa vuoden 2027 käyttötalouden talousarvioesityksensä 26.9.2026 mennessä. Lautakunta päättää kullekin tulosalueelle toimintansa kannalta 1–3 keskeistä talousarviotavoitetta, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia.

Oriveden kaupungin taseessa on vuoden 2025 tilinpäätöksessä kertynyttä ylijäämää vajaa 8,0 milj. euroa. Tilintarkastaja on vuoden 2025 lopputilintarkastusraportissa huomauttanut, että kaupungin talouden tasapainottamistoimia tulee jatkaa myös kuluvalle suunnittelukaudella. Oriveden kaupungin talouden tasapainon säilymiseksi ja toimintaedellytysten varmistamiseksi on huomioitava, että

- palvelujen tasoa ei tule lisätä ilman lain velvoitetta
- uusia vakansseja ei perusteta, mahdolliset esitykset käsitellään tapauskohtaisesti.

Lasten ja nuorten lautakunnan vuoden 2027 talousarvio on valmisteltu kaupunginvaltuustossa 20.4.2026 hyväksytyn Oriveden kaupunkistrategian pohjalta.

Kaupunkistrategian tavoitteet

1. Houkutteleva ja saavutettava Orivesi

- Olemme Tampereen kaupunkiseudun rohkeasti kehittyvä ja saavutettava kaupunki, jossa liikenne toimii.
- Olemme houkutteleva ja toimiva ympäristö yrittämiselle ja asumiselle.
- Orivedelle on enemmän muuttajia kuin täältä lähtiöitä.

2. Hyvinvoiva ja turvallinen Orivesi

- Tarjoamme turvallisen asuin ympäristön oivalliseen arkeen ja hyvinvointiin.
- Olemme ainutlaatuinen liikunnan ja kulttuurin kaupunki.

3. Palveleva ja vireä Orivesi

- Kehitämme keskustaa entistä houkuttelevammaksi ja vahvistamme palvelutarjontaan yrittäjälähtöisesti.
- Kannustamme kyliä kehittymään sekä vahvistamme aktiivisen kuntalaisyhteisön ja kolmannen sektorin toimintaa. Tuomme esille kylien vakinaisen ja vapaa-ajan asumisen mahdollisuuksia.

4. Kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö

- Huolehdimme, että kaupunkikonsernin talous on kunnossa ja tarvittavat investoinnit on toteutettu vastuullisesti.
- Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista.

- Työntekijämme suosittelevat kaupunkia työpaikkana.

Kaupunkistrategian lisäksi kaupungin toimintaa ohjaavat ja tukevat erilaiset ohjelmat ja suunnitelmat, mm. hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, kaupunkikehitysohjelma, työhyvinvoinnin kehittämisohjelma, hiilineutraali-tiekartta, Tampereen kaupunkiseudun strategia sekä Business Tampereen elinkeinostrategia.

Lasten ja nuorten lautakunnan käyttötalouden talousarvioesityksessä on huomioitu toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelma sekä seuraava kokonaisuus:

Oriveden kaupungin kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Lasten ja nuorten lautakunta on kokouksessaan 9.6.2026 § 37 päättänyt kasvatusta ja opetuspalvelujen yhteiset painopistealueet. Oriveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen kehittämistyön painopisteet toiminta- ja lukuvuosina 2026–2027 ja 2027–2028 ovat

- monikulttuurisuuden ja erilaisuuden arvostaminen
- liikkumisen ja hyvinvoinnin edistäminen.

Koko palvelualue

- Oriveden kaupungin varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen yhteiset painopistealueet tulee huomioida koulutus-, materiaali- ja sijaiskustannuksissa.
- Palkkoihin on varattu korotusta 2 %, ja se tarkoittaa vuoden 2026 henkilöstökuluista (10,3 miljoonasta eurosta) noin 206 000 euroa.
- Kotikuntakorvaukset vuonna 2026, netto -213 865 €, menot 59 oppilasta, tulot 31 oppilasta (2025 netto -249 200 €).
- Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen seudullinen ICT-peruspalveluiden muutos lisää kustannuksia, mutta tarkka summa ei ole vielä tiedossa.
- Oppilaiden käyttäytymistä ohjataan tutkimustiedon perusteella, ja kaikki peruskoulut lähtevät mukaan ProKoulu-toimintamalliin. ProKoulu-toimintamalli on usean vuoden mittainen tiimiperustainen kehitysprosessi, jossa koulun toimintakulttuuria, opettajien kasvatustaitoja ja oppilaiden käyttäytymisen ohjaamista kehitetään tutkimustiedon avulla. ProKoulu-toiminta on maksullista, mutta sen tarkka hinta ei ole vielä tiedossa.
- Turvallisuutta parannetaan ProKoulu-toimintamallin lisäksi turvallisuusalan systemaattisella käytännöllä, koulutuksella, riittävällä sijaisresurssilla sekä ennalta ehkäisemällä kiusaamista ja väkivaltaa eri kouluasteilla.
- Lasten ja nuorten liikkumista ja harrastamista edistäviä rakenteita kehitetään varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen osana hyvinvointityötä. Toiminta katetaan pääosin hankerahoituksilla, mutta omavaraisuusosuudet tulee huomioida (Koulun kerhotoiminta, Kaikki uimaan turvallisesti! ja Move – Liikettä luokkiin 3).
- Erasmus+ -rahoitusta on saatu ensi lukuvuodeksi noin 170 000 euroa kansainvälisyys- ja globaalikasvatustyön sekä liikkuvuuksien toteuttamiseksi, mutta rahoitusta pitää varata sijaiskustannuksiin.
- Perusopetuksen oppilaita on 787 (vuosiluokkien 1–9 oppilasmäärä on laskenut viime lukuvuodesta 14 oppilaalla), mutta sillä ei ole vaikutusta oppilasryhmien määrään.
- Eräjärven koulussa työskentelee kolme luokanopettajaa lukuvuonna 2026–2027.

- Oppilaskuljetuskustannukset nousevat.
- Lukion opiskelijamäärä on 169. Muualta tulevien opiskelijoiden asumisetuun tulee varata määräraha.
- Rovastinkankaan koulun laajennuksen kiinteistökulut sekä väistötilojen kustannukset tulee huomioida, sillä sopimuskausi jatkuu toukokuun 2027 loppuun asti.
- LisäVALOssa eli valmistavan opetuksen lisäopetuksessa on oppilaita, joten siihen on resursoitu opettaja.
- Tuntikehys: opettajien tuntimäärä sopeutetaan aina vastaamaan oppilasmäärää (opetusvelvollisuudet pitää täyttää).
- Määräaikaisia koulunkäynninohjaajia on ollut mahdollista palkata hankerahalla, mutta nyt Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeet ovat vähentyneet huomattavasti.
- Seudullista verkkotarjotinta tulee hyödyntää lukio-opinnoissa erityisesti pienten ryhmien opetuksessa.
- Yhteisöllisen opiskeluhoollon merkitys on suuri, ja yhteistyöhön sekä osaamisen kehittämiseen tulee resursoida (esimerkiksi tunnetaidot ja tulevaisuususkko). Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia sekä kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa tulee edelleen tukea monialaisesti.

Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toteutumista esitellään kokouksessa.

Lasten ja nuorten lautakunnan alaisten tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet sekä talousarvion määrärahaehdotus ovat liitteenä.

Toimivalta

hallintosääntö 87 §

Esittelijä

kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Päätösehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta päättää

1. hyväksyä liitteiden mukaiset lasten ja nuorten lautakunnan alaisten tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodeksi 2027
2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle lasten ja nuorten lautakunnan määrärahaesityksen talousarviovuodeksi 2027.

Päätös